

مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمیه - مصوبات سال 1388 شمسی

مصوبه ۶۱۷ - آیین‌نامه تأسیس و انحلال مراکز تخصصی حوزوی

مقدمه: به منظور اجرای بندهای 3 و 7 ماده 3 مصوبه 427 شورای عالی حوزه، موضوع شرح وظایف و اختیارات شورای گسترش، آیین‌نامه تأسیس و انحلال مراکز تخصصی، به شرح زیر تدوین گردید.

فصل اول: تعاریف

- ماده 1.** در این آیین‌نامه، اصطلاحات با تعاریف مشروح، مورد استفاده است:
- مرکز تخصصی: واحد آموزشی است که یکی از رشته‌های تخصصی مورد نیاز را با گرایش‌های مربوطه، ارائه می‌کند.
 - مؤسس یا هیئت مؤسس: شخص یا اشخاص حقیقی یا حقوقی که متقاضی تأسیس مرکز تخصصی باشند.
 - موافقت اصولی: موافقت با اصل تأسیس مرکز
 - مجوز موقت: موافقت با راه‌اندازی موقت يك تا سه ساله مرکز و پذیرش و اجرای دوره تحصیلی
 - مجوز دائم: موافقت با فعالیت دائم مرکز
 - توقف پذیرش: توقف پذیرش طلاب جدید تا برطرف شدن نقایص
 - توقف فعالیت: توقف فعالیت‌های آموزشی مرکز و فراهم کردن امکان ادامه تحصیل طلاب مرکز در واحدهای آموزشی دیگر، تا حصول شرایط ادامه فعالیت
 - انحلال: لغو موافقت اصولی و توقف دائم فعالیت‌های مرکز

فصل دوم: تأسیس مرکز

مبحث اول: متقاضی تأسیس

ماده 2. متقاضی تأسیس مرکز تخصصی، باید شرایط زیر را داشته باشد:

- اعتقاد و التزام به ولایت فقیه و وفاداری به نظام مقدس جمهوری اسلامی
 - دارای حسن سابقه و مورد اعتماد مردم بودن
 - توانایی تأمین مکان، تجهیز و تأمین مالی مرکز
 - توانایی جذب کادر علمی، تربیتی و اداری متناسب با ظرفیت و دوره تحصیلی مرکز، برابر شرایط و ضوابط مربوطه
 - حوزوی بودن با تحصیلات سطح چهار
- تبصره 1:** در صورتی که متقاضی، مدرک تحصیلی رسمی حوزوی نداشته باشد، باید مراتب علمی وی، از سوی شورای گسترش، حداقل معادل با مدرک تحصیلی سطح چهار، تشخیص داده شود.
- تبصره 2:** در صورتی که مؤسس، از اشخاص حقوقی باشد، واحد حقوقی مورد نظر، علاوه بر دارا بودن شرایط فوق به جز بند 5، باید دارای ماهیت آموزشی، پژوهشی یا تبلیغی باشد و در مراجع ذیصلاح، به ثبت رسیده و برابر اساس‌نامه یا مصوبات هیئت امنای آن واحد حقوقی، مجاز به تأسیس مراکز حوزوی باشد.⁽¹⁾

ماده 3. تأسیس مراکز تخصصی توسط مراکز مدیریت حوزه علمیه، باید بر اساس این آیین‌نامه و دستورالعمل‌های مربوطه باشد.

مبحث دوم: مراحل تأسیس

ماده 4. با توجه به شرایط مندرج در این آیین‌نامه، تأسیس مرکز تخصصی، در سه مرحله به شرح زیر، انجام خواهد شد:

- موافقت اصولی
 - مجوز موقت
 - مجوز دائم
- ماده 5.** تقاضاهای رسیده به دبیرخانه شورای گسترش، بر اساس سیاست‌های ابلاغی و ضوابط مصوب شورا، در مراکز مدیریت و کمیته تخصصی بررسی شده و جهت تصویب، به شورا ارسال می‌گردد.
- ماده 6.** شرایط اعطای موافقت اصولی، عبارت است از:
- احراز ضرورت تأسیس، بر اساس سیاست‌های شورای عالی حوزه‌های علمیه
 - وجود شخص حقیقی یا حقوقی واجد شرایط، به عنوان مؤسس
 - امکان ساخت مرکز یا تأمین مکان مناسب وقفی یا ملکی ثبتی، به نام حوزه علمیه تحت پوشش شورای عالی حوزه‌های علمیه
 - امکان تأمین کلیه امکانات و هزینه‌های مرکز از طرف مؤسس، بر اساس دستورالعمل مربوطه
 - توانایی جذب کادر علمی، تربیتی و اداری متناسب با ظرفیت و دوره تحصیلی مرکز، برابر شرایط و ضوابط مربوطه
- تبصره 1:** شرایط وقف‌نامه مرکز، نباید مغایرتی با مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمیه داشته باشد.
- تبصره 2:** در مورد مناطق ویژه و خاص، بر اساس دستورالعمل مربوطه، اقدام خواهد شد.
- ماده 7.** در صورتی که متقاضی، ظرف مدت دو سال، نسبت به تبدیل موافقت اصولی به مجوز موقت اقدام ننماید، موافقت اصولی مرکز، باطل خواهد شد.
- ماده 8.** در صورت تشخیص ضرورت توسط کمیته امور واحدهای آموزشی تخصصی، جهت تبدیل موافقت، يك سال دیگر مهلت داده می‌شود.
- ماده 9.** پس از گذشت يك دوره يك‌ساله و در صورت عدم حصول شرایط لازم و تبدیل موافقت، شورای گسترش نسبت به ابطال موافقت اصولی مرکز، اقدام می‌نماید.
- ماده 10.** شرایط اعطای مجوز موقت، عبارت است از:
- تأمین مکان مناسب برای مرکز
 - معرفی هیئت امناء، مدیر، معاونان و اساتید مرکز
 - تجهیز مرکز و تأمین امکانات اولیه آموزشی و اداری
 - تأمین شرایط مندرج در آیین‌نامه و دستورالعمل اجرای رشته‌ها و گرایش‌ها
- تبصره 1:** تأمین مکان به صورت استیجاری یا در اختیار، در طول دوره مجوز موقت، با تشخیص شورای گسترش بلامانع است.
- تبصره 2:** در صورت عدم امکان معرفی رئیس واجد تمامی شرایط، فردی روحانی با توان مدیریت مرکز، به عنوان سرپرست از طرف هیئت امناء، معرفی و حداکثر برای مدت يك سال، انتخاب می‌شود.
- تبصره 3:** در مورد مراکز تخصصی خواهران، در مواردی که امکان معرفی رئیس خواهر وجود نداشته باشد، استفاده از رئیس مرد با شرط وجود يك محرم به عنوان رابط، پس از تأیید مرکز، برای مدت يك سال بلامانع است.
- ماده 11.** در صورتی که متقاضی، در پایان مهلت مجوز موقت، اقدام به تبدیل مجوز خود به دائم ننماید، مرکز نمی‌تواند پذیرش مجدد نماید.

ماده 12. از زمان ابلاغ توقف پذیرش، و پس از گذشت يك سال، در صورت عدم ارائه مدارك مورد نیاز، شوراي گسترش نسبت به لغو موافقت اصولي اقدام مي‌کند که در این صورت، مراکز مدیریت، باید شرایط ادامه تحصیل طلاب مرکز را در سایر واحدهای آموزشی، فراهم نمایند.

تبصره 1: پس از لغو موافقت اصولي، نسبت به تصفيه بر اساس این آیین‌نامه و ضوابط مربوط، اقدام خواهد شد.

تبصره 2: پس از تصویب انحلال، در صورت ارائه مدارك مورد نیاز، متقاضی باید جهت صدور مجدد موافقت اصولي و مجوز موقت، تقاضا نماید.

ماده 13. مجوز دائم مرکز، توسط شوراي گسترش، بر اساس تقاضاي مؤسس و نتایج ارزیابی عملکرد مرکز که طبق آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مصوب از سوی مراکز مدیریت صورت می‌گیرد، صادر می‌شود.

ماده 14. پس از دریافت مجوز دائم، اجرای سطوح دیگر، منوط به موفقیت سطوح در حال اجرا، بر اساس ضوابط ابلاغي و اخذ مجوز از شوراي گسترش است.

تبصره: اجرای هم‌زمان سطوح مختلف، در مواردی که توانایی مرکز توسط شوراي گسترش احراز شود، بلامانع است.

فصل سوم: توقف و انحلال مرکز

ماده 15. مراکز مدیریت، بر اساس ضوابط مصوب، بر مراکز تخصصي نظارت داشته و در صورت بروز شرایط انحلال و پس از اخطار به مسئولین مرکز و توقف پذیرش، درخواست توقف فعالیت و یا در صورت لزوم، درخواست انحلال مرکز را به شوراي گسترش، جهت تصمیم‌گیری ارائه می‌نمایند.

ماده 16. با توجه به شرایط مندرج در این آیین‌نامه، انحلال مراکز تخصصي، در سه مرحله به شرح زیر انجام خواهد شد:

1. توقف پذیرش

2. توقف فعالیت

3. انحلال

ماده 17. بروز برخی از شرایط زیر، باعث توقف و انحلال مرکز می‌شود:

1. عدم رعایت سیاست‌های شوراي عالی حوزه

2. عدم تأمین کیفیت مناسب آموزشی و تربیتی

3. عدم تأمین مناسب کادر علمي و اجرایی مرکز

4. عدم تأمین مناسب مالي مرکز

5. تقاضاي هیئت امنا

ماده 18. مراکز مدیریت، در صورت بروز شرایط انحلال، اقدام به توقف يكساله پذیرش مرکز در همه گرایش‌ها و سطوح، می‌نمایند.

تبصره: مراکز مدیریت می‌توانند در صورت تداوم شرایط انحلال، يك سال دیگر نیز توقف پذیرش مرکز را تمدید کنند.

ماده 19. در صورت تقاضاي هیئت امنا و موافقت شوراي گسترش، مرکز مستقیماً منحل شده و نیازی به طی مراحل توقف پذیرش و فعالیت، نیست.

تبصره: شوراي گسترش می‌تواند با تغییر مؤسس و یا تغییر نام مرکز، شرایط ادامه فعالیت مرکز را فراهم نماید.

ماده 20. هیئت امنا موظف است در طول مدت توقف پذیرش، اقدام به تأمین شرایط ابلاغي نماید؛ در غیر این صورت، شوراي گسترش نسبت به توقف فعالیت مرکز، اقدام می‌نماید.

ماده 21. در صورتی که هیئت امنا پس از گذشت يك سال، شرایط ادامه فعالیت مرکز را تأمین ننماید، مرکز بر اساس دستورالعمل مصوب، منحل می‌گردد.

ماده 22. مراکز مدیریت، باید زمینه ادامه تحصیل طلاب مرکز را در صورت انحلال یا توقف فعالیت، در واحدهای آموزشی دیگر فراهم نمایند.

ماده 23. در صورت انحلال مرکز، مؤسس یا هیئت مؤسس، موظف است اقدامات زیر را انجام دهد:

1. کلیه تعهدات مربوط به طلاب خود را تا اتمام دوره تحصیلات و امور فارغ‌التحصیلی آنان، به نحو مطلوب و طبق مصوبات و ضوابط مربوط، به انجام برساند.

2. کلیه امتیازات و اموال منقول و غیر منقول را که از منابع دولتي و غیر دولتي در اختیار مرکز قرار گرفته است، پس از تصفيه، در اختیار مرکز مدیریت قرار دهد.

3. کلیه تعهدات خود را در برابر نهادهای دولتي و غیر دولتي و اشخاص حقوقي و حقیقي (اعم از اعضای هیئت علمي و کارمندان خود) انجام دهد.

ماده 24. پس از احراز اجرای تعهدات مذکور در ماده 23 و حل و فصل امور آموزشی و حقوقي مرکز، هیئت تصفیه‌ای مرکب از افراد زیر، تشکیل و با رعایت مقررات قانوني، امر تصفیه مرکز را بر عهده خواهد داشت:

1. دو نماینده از مراکز مدیریت

2. مؤسس یا نماینده مؤسس، یا نماینده هیئت مؤسس

تبصره: هیئت تصفیه، موظف است در مورد فوق، صورت‌جلسی که به امضای کلیه اعضای هیئت خواهد رسید، تنظیم و يك نسخه از آن را به مؤسس یا هیئت مؤسس، و نسخه دیگر آن را به مراکز مدیریت حوزه علمیه، تسلیم نماید.

ماده 25. هر گونه اصلاح یا تغییر در مواد این آیین‌نامه، با پیشنهاد شوراي گسترش و تصویب شوراي عالی حوزه، به عمل خواهد آمد. دستورالعمل‌های مربوطه نیز، در کمیته امور واحدهای آموزشی تخصصي شوراي گسترش، تصویب خواهد شد.

ماده 26. این آیین‌نامه، در 3 فصل و 2 مبحث و 26 ماده و 13 تبصره، در تاریخ 6/2/1388 و 25/2/1388 در جلسه شوراي عالی حوزه، به تصویب رسید.

پی‌نوشت:

1. این تبصره (تبصره 2، ماده 2)، طبق مصوبه 628 مورخ 6/6/1388 شوراي عالی حوزه‌های علمیه، اصلاح گردیده است؛ برای مشاهده عبارت جدید، به مصوبه 628 رجوع کنید.

دبیر شوراي عالی حوزه‌های علمیه

محمد یزدی